

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

B A R X

LA SAFOR

ACADE
MIAVA
LENCI
ANADE
LALLE
NGUA

**AJUNTAMENT
DE BARX**

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Tecnicolingüístics

RECULL
Josep-Ramon Millet i Pons

TEXT
Jesús E. Alonso López

DISSENY
Vicent Almar

MAQUETACIÓ I GRAFISME
Guillermo Tomás Lull

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica i Toponímia
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Barx, 61

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barx i del CEiC Alfons el Vell

ISBN: 84-482-3978-4
Depòsit legal: V-541-2005
Impressió: Gràfiques Vimar, SL

www.avl.gva.es

BARX

Dins d'una xicoteta vall muntanyenca, Barx descansa, obert cap a ponent, al recer de la falda de Penyalba. Són famoses les seues fonts, sobretot la de la Puigmola i la de la Drova. És remarcable també la valleta del pla de les Simes, que desaugua per l'avenc de la Donzella.

En la rodalia són ben destacades les restes prehistòriques de la cova de les Malladetes. Fa unes desenes de milers d'anys, estes muntanyes encara es trobaven habitades per ossos, rens, urs, cavalls salvatges, isards i cabirols, tal com s'ha pogut comprovar. I els boscs eren de teixos, d'aurons, de fleixos, de grèvols i d'avellaners.

Després de la conquesta cristiana, l'alqueria de Barx va pertànyer a Eiximén d'Alvero i als seus descendents, fins que l'any 1300 Sanxa Eiximén la va vendre al monestir de Santa Maria de Valldigna. A partir d'eixe moment, va experimentar una forta pèrdua de població, cosa que la va fer convertir-se en una granja del monestir. El repoblament definitiu tindrà lloc després de l'expulsió morisca, en la segona mitat del segle XVII. Al llarg de segles, Barx no va tindre ni ajuntament ni terme propi, però els intents de segregació començaren en la segona mitat del segle XVIII. Ja en el segle XIX, es van aprofitar els primers períodes constitucionals per a segregar-se de Simat, a pesar que no arribava a la quantitat de població requerida per la llei (tenia 80 veïns i se n'exigien 100). El 1835 era declarat municipi independent i l'any següent es delimitaven els termes sense massa problemes: Simat es quedava amb les quatre quintes parts del territori del terme i, proporcionalment al nombre d'habitants, Barx es quedava amb la resta. A mitjan segle XX la població tendia a disminuir, i als anys seixanta patiria una forta emigració cap a França.

El 1873 s'inaugura l'església parroquial, dedicada a sant Miquel Arcàngel, i de l'any següent daten els seus primers llibres sacramentals. La parròquia fou ajuda de primera de Simat, i el 1953 se n'independitzà. Forma part de l'arxiprestat d'Alzira, i en la seua demarcació compta amb l'ermita de Sant Pere de Verona. Els fons documentals de l'arxiu municipal començaren l'any 1925, però la major part és posterior a la Guerra Civil.

La Drova ha sigut tradicionalment un centre de reunió de cabanyers o pastors, i també un lloc on han passat temporades els mateixos frares enviats des del monestir de Santa Maria. Abans i després de la Guerra Civil, un grapat de famílies de Gandia, amb esperit festiu, començaren a estiuajar-hi. La segona etapa d'expansió es dona ben avançats els anys seixanta.

ELEMENTS FÍSICS I ALTRES LLOCS D'INTERÉS

Orografia

Aldaia	el Mondúber
Alt de Carpi	el Morret
Alt de la Xopada	el Picaio
Alt del Collado dels Caragols	el Portitxolet
Alt del Garbuller	la Moleta
Alt dels Tres Cocons	la Pedrenyera
Avenc de la Donzella	Massís del Mondúber
Cingle Verd	Penya Blanca
Coll de la Visteta	Penyalba
Coll de les Cases	Pic de les Àligues
Collado de les Bigues	Pla de la Nevereta
Collado de Penyalba	Pla del Garbuller
Collado dels Barrancs	Pla dels Suro
Collado dels Caragols	Puntal de la Font Nova
Collado dels Mollons	Serra del Buixcarró
Cova de les Malladetes	Sima d'Aldaia

Hidrografia

Barranc de Barx	Font de la Drova
Barranc de la Drova	Font del Gamelló
Barranc de la Puigmola	Font del Molí
Barranc de Manesa	Font del Raset
Barranc del Clot dels Suro	Font del Teular
Barranc del Salt	Nevera de Barx
Font de la Puigmola	

Altres llocs d'interés

Cementeri	Molló del Sabater
Molló del Cinto	

PRESENCIA HUMANA

Poblament

Barx
Casa de la Drova

la Drova
la Puigmola

Partides i paratges

Aldaia
el Bancal dels Naps
el Calvari
el Clot dels Suros
el Jonglar
el Jonglaret
el Pinar
el Pla
el Pla dels Abrells
el Portell
el Racó de la Font
el Racó de la Sabatera
el Racó del Tio Julián
el Tossal
els Quadros
els Suros
l'Oliveral
l'Ombria
la Caseta de Cap de Bou

la Drova
la Falaguera
la Font de l'Horta
la Mallada Verda
la Marjal
la Marjaleta
la Mola
la Nevera
la Planissa
la Puigmola
la Servera
la Sorteta
la Visteta
la Xopada
les Eres
les Malladetes
les Mollades
les Parres

Vies de comunicació

Camí de la Font de la Puigmola
Camí de la Font de l'Horta
Camí de Pinet
Camí del Mondúber

Camí del Picaio
Camí del Pla de Corral
Carretera de Gandia a Simat

PRESENCIA HUMANA

Poblament

Barx
Casa de la Drova

la Drova
la Puigmola

Partides i paratges

Aldaia
el Bancal dels Naps
el Calvari
el Clot dels Suros
el Jonglar
el Jonglaret
el Pinar
el Pla
el Pla dels Abrells
el Portell
el Racó de la Font
el Racó de la Sabatera
el Racó del Tio Julián
el Tossal
els Quadros
els Suros
l'Oliveral
l'Ombria
la Caseta de Cap de Bou

la Drova
la Falaguera
la Font de l'Horta
la Mallada Verda
la Marjal
la Marjaleta
la Mola
la Nevera
la Planissa
la Puigmola
la Servera
la Sorteta
la Visteta
la Xopada
les Eres
les Malladetes
les Mollades
les Parres

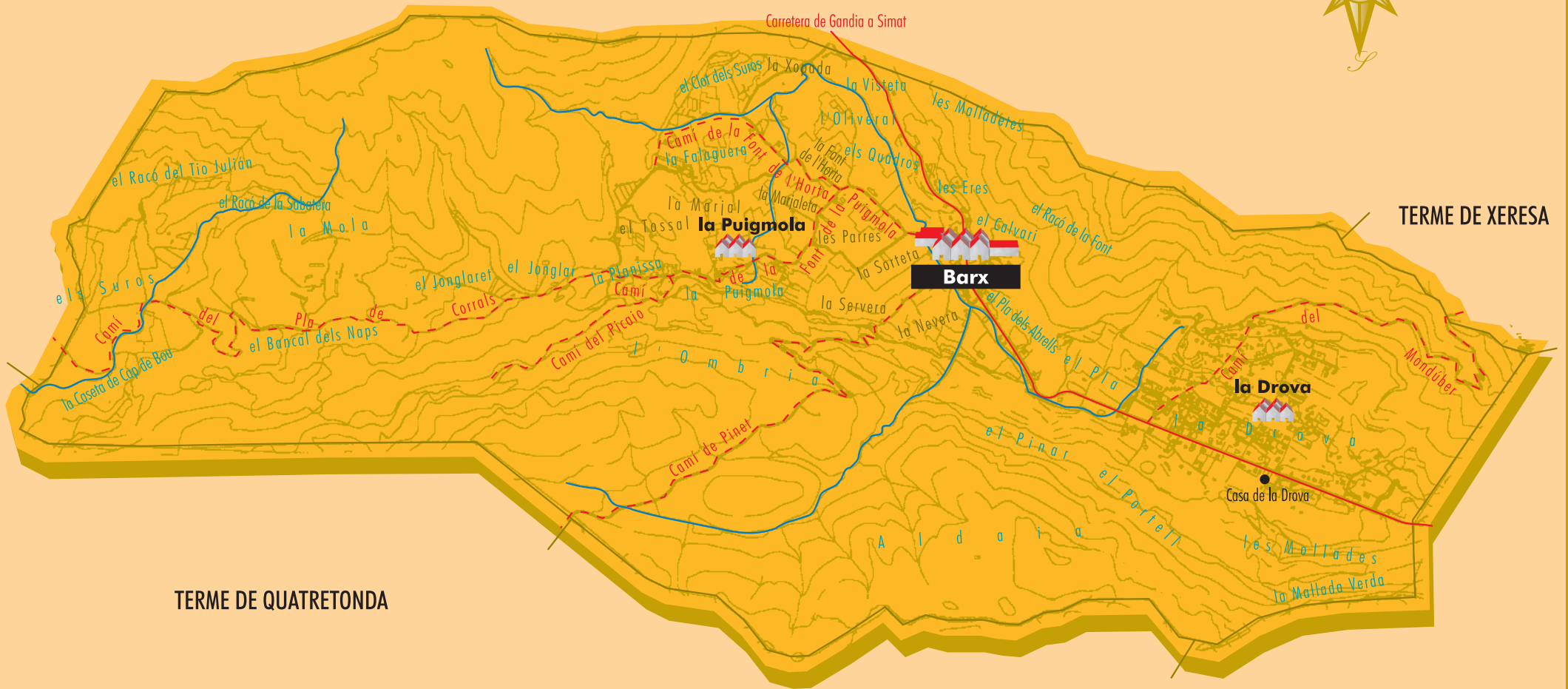
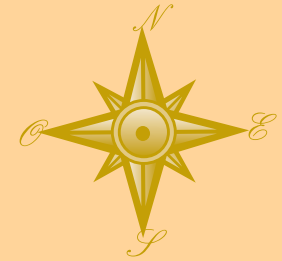
Vies de comunicació

Camí de la Font de la Puigmola
Camí de la Font de l'Horta
Camí de Pinet
Camí del Mondúber

Camí del Picaio
Camí del Pla de Corral
Carretera de Gandia a Simat

Presència humana

TERME DE SIMAT DE LA VALLDIGNA

TERME DE QUATRETONDA

- Capital de municipi
- Urbanització
- Rambla, barranc
- Carretera
- Camí
- Mas, casa, corral
- Paratge
- Partida

TERME DE PINET

TERME DE GANDIA